

POSTANOWIENIE

13 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 13 września 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku M. P.

z udziałem E. W., M. W. i R. W.

o stwierdzenie nabycia spadku po F. W.,

na skutek skargi kasacyjnej E. W.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Tarnowie

z 27 października 2022 r., I Ca 456/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 27 października 2022 r. Sąd Okręgowy w Tarnowie zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnowie z 30 lipca 2018 r. w ten sposób, że stwierdził, iż spadek po F. W. nabyli na podstawie ustawy jego żona oraz dzieci po ¼ części.

Uczestniczka E. W. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego, zaskarżając go w całości. Powołała się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), na potrzebę wykładni budzących poważne wątpliwości przepisów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). W ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. skarżąca pyta, czy zgodnie z australijską ustawą o testamentach z 1997 r. (Will Act No. 88/1997) może dojść do dziedziczenia testamentowego na

podstawie kserokopii testamentu oraz czy możliwe jest dziedziczenie testamentowe w przypadku braku oryginału testamentu. Próbując wykazać przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wskazała, iż jej zdaniem wykładni wymagają art. 926 § 2 i art. 946 k.c. „pod kątem istnienia wskazywanego przez Sąd domniemania odwołania testamentu w sytuacji braku jego oryginału i ustalenia kręgu spadkobierców na podstawie ustawowego porządku dziedziczenia oraz wzajemnej korelacji tych przepisów z przepisami prawa obcego regulującymi tożsame kwestie”. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie został uzasadniony.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa, usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Ograniczenie przesłanek do czterech ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest uzasadnione jedynie w sprawach, w których mogą być zrealizowane te funkcje, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Argumentacja skarżącej w odniesieniu do istnienia w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzeby wykładni przepisów opiera się na założeniu, że spadkobierca w ogóle sporządził testament, którego kopia została załączona do akt. Tymczasem z jednoznacznych ustaleń Sądu drugiej instancji wynika, że „nie ma wystarczających podstaw do dokonania ustaleń co do faktu sporządzenia ważnego i skutecznego testamentu oraz określonej jego treści” (k. 268). Nieustalenie sporządzenia testamentu (Sąd drugiej instancji nie wykluczył, że przedłożona kserokopia mogła być kompilacja różnych dokumentów) sprawia, że

beprzedmiotowe staje się rozważanie, czy w świetle prawa australijskiego możliwe jest dziedziczenie na podstawie kserokopii testamentu, a także analiza kwestii ewentualnego odwołania testamentu.

Przedstawione przez skarżącą zarzuty w skardze kasacyjnej mają w rzeczywistości na celu zwalczenie ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd drugiej instancji, z którymi skarżąca się nie zgadza. Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Związanie to nie tylko wyklucza przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), ale również badanie, czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny (zob. postanowienie SN z 31 stycznia 2023 r., II CSKP 238/22).

Skarżąca powołała się także na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, nie wskazując, jakie przepisy prawa materialnego lub procesowego naruszył w sposób rażący Sąd drugiej instancji. Na mocy art. 398⁴ § 2 k.p.c. skarżący zobowiązany jest umieścić w skardze kasacyjnej wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania wraz z uzasadnieniem, czego w zakresie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. skarżący nie czyni. Nie jest zaś rolą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi kasacyjnej argumentów na uzasadnienie wskazanych w niej twierdzeń (zob. postanowienia SN z 22 kwietnia 2015 r., IV CSK 613/14, i z 21 lutego 2024 r., I CSK 6640/22).

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[SOP]

[ms]

